

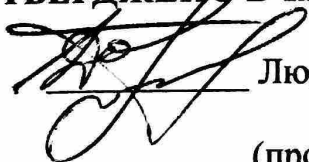
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**Освітньо-професійна програма
Туризм**

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 Туризм і рекреація
галузі знань 24 Сфера обслуговування**

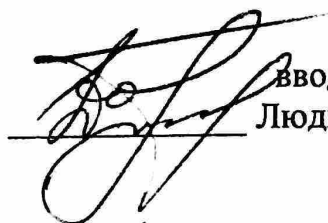
ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ФАКУЛЬТЕТУ

Голова вченої ради
Людмила ДОРОГАНЬ-ПИСАРЕНКО

(протокол № 2 від 11 вересня 2023 р.)

Декан

Програма атестації
вводиться в дію з 01 вересня 2023 р.
Людмила ДОРОГАНЬ-ПИСАРЕНКО

(розпорядження № 60 від 11 вересня 2023 р.)

Полтава, 2023

I. Преамбула

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма Туризм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування.

ВНЕСЕНО кафедрою фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету 01 вересня 2023 р. протокол № 1.

РОЗРОБНИКИ:

1. Дорогань-Писаренко Людмила, к. е. н., професор
2. Тютюнник Юрій, к. е. н., доцент
3. Єгорова Олена, к. е. н., доцент

СХВАЛЕНО радою з якості вищої освіти спеціальності Туризм і рекреація Полтавського державного аграрного університету 01 вересня 2023 р. протокол № 1.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти	4
2. Вимоги до атестаційного екзамену	5
3. Оцінювання рівня якості підготовки	6
4. Порядок присвоєння кваліфікації	7
5. Перелік нормативних документів, на яких базується програма атестації	8

Вступ

Програма атестації здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Туризм першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування (далі – Програма атестації) – це унормовані та регламентовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти, що пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою Туризм першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування, рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідної освітньо-професійної програми.

Програма атестації встановлює:

- основні вимоги до атестації здобувачів вищої освіти;
- принципи формування та реалізації системи засобів атестації здобувачів вищої освіти;
- процедури та методи проектування регламентованих засобів контролю ступеня досягнення кінцевої мети освітньо-професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- процедури та форми організації кваліфікаційних випробувань;
- процедури та критерії оцінювання якості вищої освіти.

1. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти

1.1. Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми Туризм першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

1.2. Атестація здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми, рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей бакалавра з туризму і рекреації.

1.3. Принципами формування та реалізації методик, призначених для кількісного та якісного оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей осіб, які пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою Туризм першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування, є: уніфікація, комплексність, взаємозамінність та взаємодоповненість, актуальність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність, варіативність.

1.4. Атестація здійснюється відповідно до вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми

Туризм першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування у формі атестаційного екзамену.

1.5. У процесі атестації визначається рівень здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері туризму і рекреації, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

1.6. Атестація здобувачів вищої освіти щодо встановлення фактичної відповідності рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми Туризм першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування здійснюється Екзаменаційною комісією з цього фаху, голова якої затверджується наказом ректора Полтавського державного аграрного університету (далі – ЕК).

2. Вимоги до атестаційного екзамену

2.1. Атестаційний екзамен повинен забезпечувати оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою Туризм першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування.

2.2. Атестаційний екзамен передбачає виконання комплексу атестаційних завдань.

Засобами оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей є: теоретичні (тестові) та практичні (ситуаційні) завдання.

2.3. Формою проведення атестаційного екзамену є поєднання письмової, усної та інтерактивної (з використанням засобів інформаційних технологій) форм.

2.4. Інформаційною базою формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є зміст програм обов'язкових освітніх компонентів, що формують результати навчання та систему компетентностей бакалавра з туризму і рекреації.

2.5. Засоби об'єктивного контролю формуються шляхом структурної композиції змісту обов'язкових освітніх компонентів, що визначають результати навчання та систему компетентностей фахівця.

2.6. Під час атестаційного екзамену здобувач вищої освіти повинен продемонструвати належний рівень досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійною програмою Туризм першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування.

2.7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання правил і процедури проведення атестаційного екзамену шляхом:

- уніфікації умов проведення, засобів оцінювання, методик оброблення результатів та форм їхнього подання;
- інформаційно-консультаційної та психологічної підготовки здобувачів вищої освіти до атестаційного екзамену;
- використання критеріїв об'єктивного оцінювання.

2.8. Комплекс засобів оцінювання формується випусковою кафедрою самостійно та за кількісними і якісними параметрами повинен бути презентативним, охоплювати увесь масив Програми атестаційного екзамену, затвердженої в установленому порядку.

2.9. Програма атестаційного екзамену формується відповідно до освітньо-професійної програми Туризм першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування, містить вступ (розкривається мета і зміст програми) та зміст тем обов'язкових освітніх компонентів циклу професійної підготовки бакалавра з туризму і рекреації, в тому числі список рекомендованих джерел.

2.10. Програма атестаційного екзамену за освітньо-професійною програмою Туризм першого рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування відтворює основні функціональні складові компетентнісної моделі фахівця, відповідає принципам валідності, наукової насиченості, інформативності, інноваційності, націлена на вирішення спеціалізованих завдань та практичних проблем у відповідній сфері, що передбачає застосування теорій та наукових методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2.11. Випускова кафедра забезпечує членів ЕК алгоритмізованими рішеннями атестаційних завдань з фонду засобів оцінювання.

3. Оцінювання рівня якості підготовки

3.1. Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра з туризму і рекреації здійснюють члени ЕК на основі встановлених правил, принципів (об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу), критеріїв, системи та шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених програмою атестації з урахуванням рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей.

3.2. Об'єктом оцінювання якості підготовки бакалавра є набута система компетентностей бакалавра з туризму і рекреації, відтворена у процесі виконання теоретичних (тестових) та практичних (ситуаційних) завдань.

3.3. Результати оцінювання рівня якості підготовки бакалавра з туризму і рекреації повинні довести, що випускник:

- має концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та практичної діяльності, включаючи основи знань сучасних досягнень науки у сфері туризму і рекреації;
- вміє розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері туризму і рекреації,

що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

3.4. Рівень якості підготовки бакалавра визначається з використанням комплексної системи оцінювання: за 100-бальною, 4-бальною, та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»).

3.5. Підсумкова оцінка комплексного кваліфікаційного випробування на атестаційному екзамені є середньозваженою оцінкою за кожний з етапів (50 % за тестові завдання (закритого типу) і 50 % за розв'язання ситуаційних завдань).

3.6. Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

- понад 90 % правильних відповідей – «відмінно» (90-100 балів, А – за шкалою ЄКТС);

- 76-90 % правильних відповідей – «добре» (76-83 % – 74-81 бал, С – за шкалою ЄКТС; 84-90 % – 82-89 балів, В – за шкалою ЄКТС);

- 60-75 % правильних відповідей – «задовільно» (60-67 % – 60-63 бали, Е – за шкалою ЄКТС; 68-75 % – 64-73 бали, D – за шкалою ЄКТС);

- менше 60 % правильних відповідей – «незадовільно» (31-60 % – 35-59 балів, FX – за шкалою ЄКТС; 0-30 % – 1-34 бали, F – за шкалою ЄКТС).

3.7. Оцінювання результатів розв'язання ситуаційних завдань відповідно до еталонних відповідей відбувається за такими загальними критеріями:

- завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано, висновки та пропозиції аргументовано й оформлено належним чином – «відмінно» (90-100 балів; А – за шкалою ЄКТС);

- завдання виконано повністю, але припущено незначних неточностей у розрахунках або оформленні; або за умови належного оформлення завдання виконано не менш як на 80 % – «добре» (74-81 бал, С – за шкалою ЄКТС; 82-89 балів, В – за шкалою ЄКТС);

- завдання виконано не менш як на 80 % за умови припущення значних помилок у розрахунках або оформленні; або за умови належного оформлення завдання виконано не менш як на 70 % – «задовільно» (60-63 бали, Е – за шкалою ЄКТС; 64-73 бали, D – за шкалою ЄКТС);

- завдання виконано менш як на 70 % за умови припущення значних помилок у розрахунках або оформленні; або за умови належного оформлення завдання виконано менш як на 60 % – «незадовільно» (35-59 балів, FX – за шкалою ЄКТС; 1-34 бали, F – за шкалою ЄКТС).

4. Порядок присвоєння кваліфікації

За результатами успішного складання атестаційного екзамену екзаменаційна комісія приймає рішення про присвоєння кваліфікації бакалавр з туризму і рекреації та про видачу випускнику диплому.

5. Перелік нормативних документів, на яких базується програма атестації

1. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України № 600 від 01 червня 2016 р. (у реда-

кції наказу Міністерства освіти і науки України № 584 від 30 квітня 2020 р.) / *Міністерство освіти і науки України*. URL: [2. Національний освітній глосарій: вища освіта; 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiRorL8ktb0AhUk8LsIHeZBA10QFnoECAQQAQ&url=https%3A%2F%2Fmon.gov.ua%2Fstorage%2Fapp%2Fmedia%2Fvishcha%2Fnaukovo-metodychna_rada%2F2020-metod-rekomendacziyidocx&usg=AOvVaw1w7KBLR56Sp7ca3.CGqUTZ_(дата звернення 31.08.2023).</p>
</div>
<div data-bbox=)

3. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України № 266 від 29 квітня 2015 р. (у редакції постанови Кабінету Міністрів України № 1392 від 16 грудня 2022 р.) / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення 31.08.2023).

4. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну сесію в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestaciyuzdobuvachivvyshchoiosvityupdau.pdf> (дата звернення 31.08.2023).

5. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf> (дата звернення 31.08.2023).

6. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprosvzyaopdau100122.pdf> (дата звернення 31.08.2023).

7. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01 липня 2014 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 31.08.2023).

8. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України № 1068 від 04 жовтня 2018 р. / *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-turizm-bakalavr.pdf> (дата звернення 31.08.2023).